

COVID-19 và một số vấn đề kinh tế đối với Việt Nam

Nguyễn Anh Dương

Kinh tế thế giới trước đại dịch COVID-19

- Rủi ro suy thoái hiện hữu, ở cả các nền kinh tế chủ chốt.
- Cạnh tranh địa chính trị phức tạp.
- Gia tăng chủ nghĩa bảo hộ.
- Gia tăng nhận thức về phát triển bền vững với vai trò là hàng hóa công toàn cầu, nhưng còn thiếu đồng thuận về thực thi.
- Cách mạng Công nghiệp 4.0 và việc làm trong tương lai

*Dịch chuyển
dòng vốn FDI
(VD: ra khỏi
Trung Quốc)*

Figure 1.12: Top 20 Trade Restricting Measures Adopted by Asia-Pacific Economies since 2008

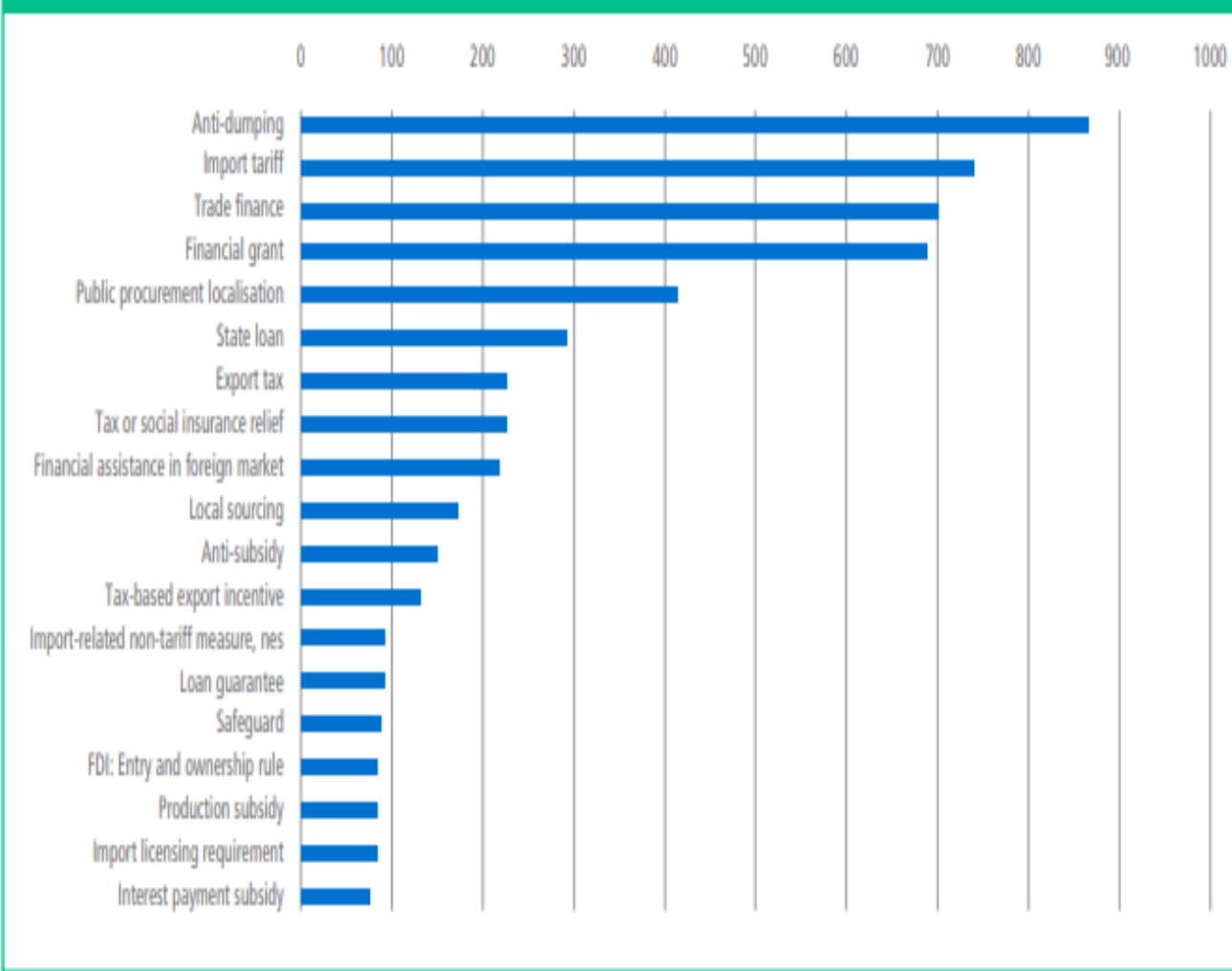
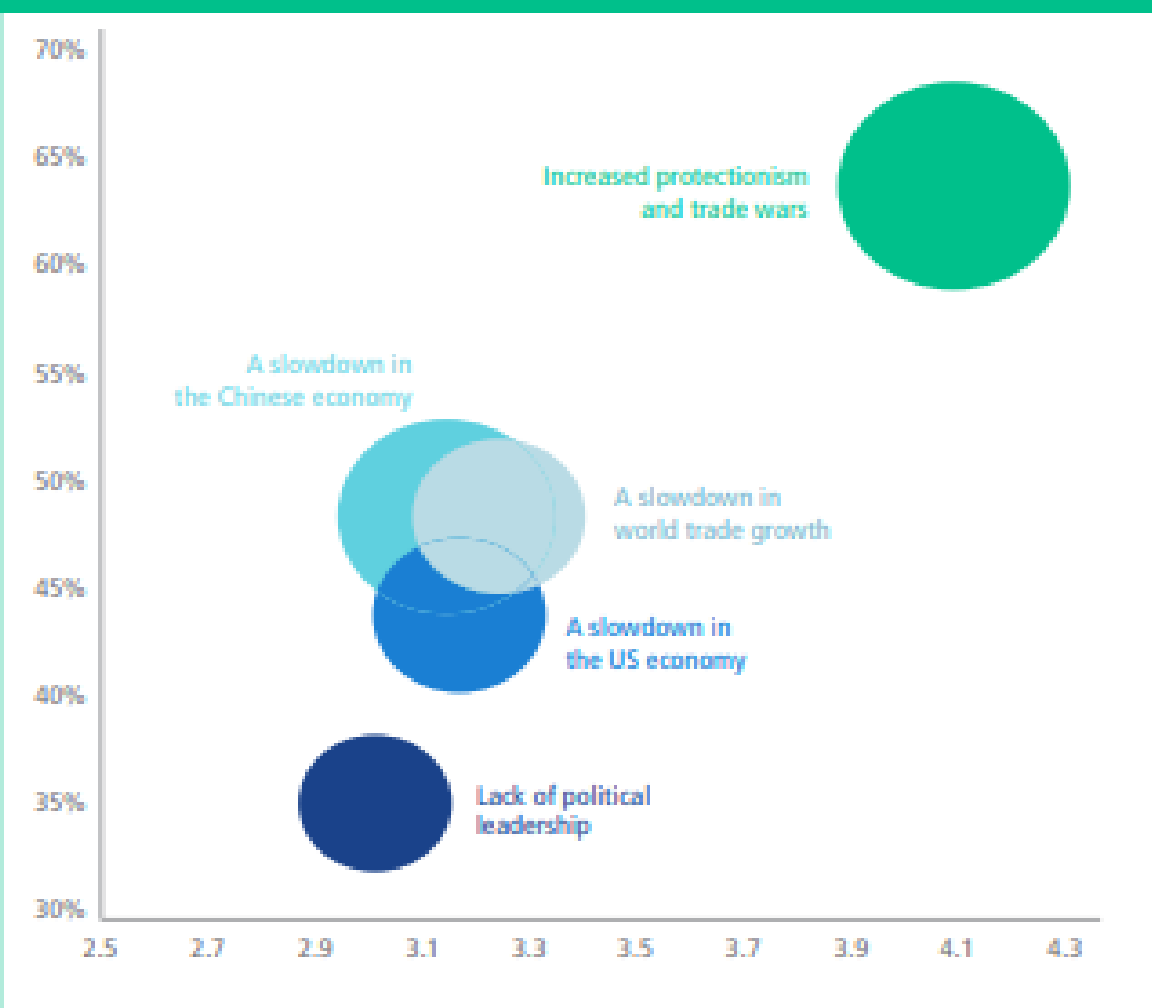

Figure 1.5: Risks to Growth

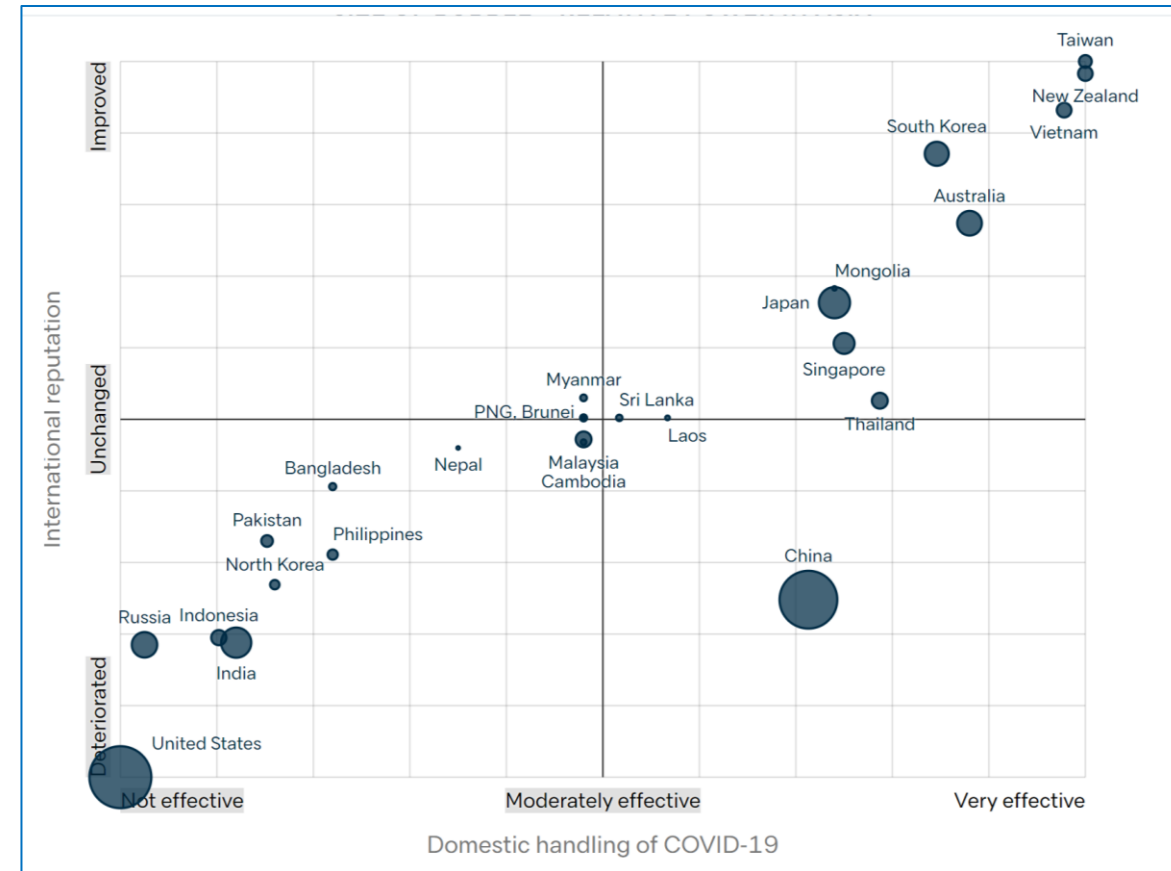
COVID-19 và tác động đối với kinh tế thế giới

- COVID-19 làm trầm trọng thêm những vấn đề của kinh tế thế giới
 - *Gián đoạn các hoạt động kinh tế và gây suy giảm/suy thoái ở bình diện toàn cầu. (PSU 7/2020: APEC dự báo tăng trưởng âm 3,7%; IMF 10/2020: GDP toàn cầu giảm 4,4%; thương mại giảm 10,4%);*
 - *Các biện pháp bảo hộ thương mại có xu hướng gia tăng;*
 - *Các nước phải nới lỏng chính sách tài khóa và tiền tệ để kích thích tăng trưởng và ít lưu tâm tới các cải cách căn bản khác.*

Việt Nam đã ứng phó hữu hiệu với COVID-19

- Chuyển nhanh trạng thái để ứng phó với dịch COVID-19 tại những thời điểm quan trọng.
- Dần có thêm kinh nghiệm trong kiểm soát dịch và giãn cách xã hội để giảm bớt hệ lụy đối với nền kinh tế
 - VD: Đợt 2 chỉ tập trung ở một số địa phương có dịch bùng phát.

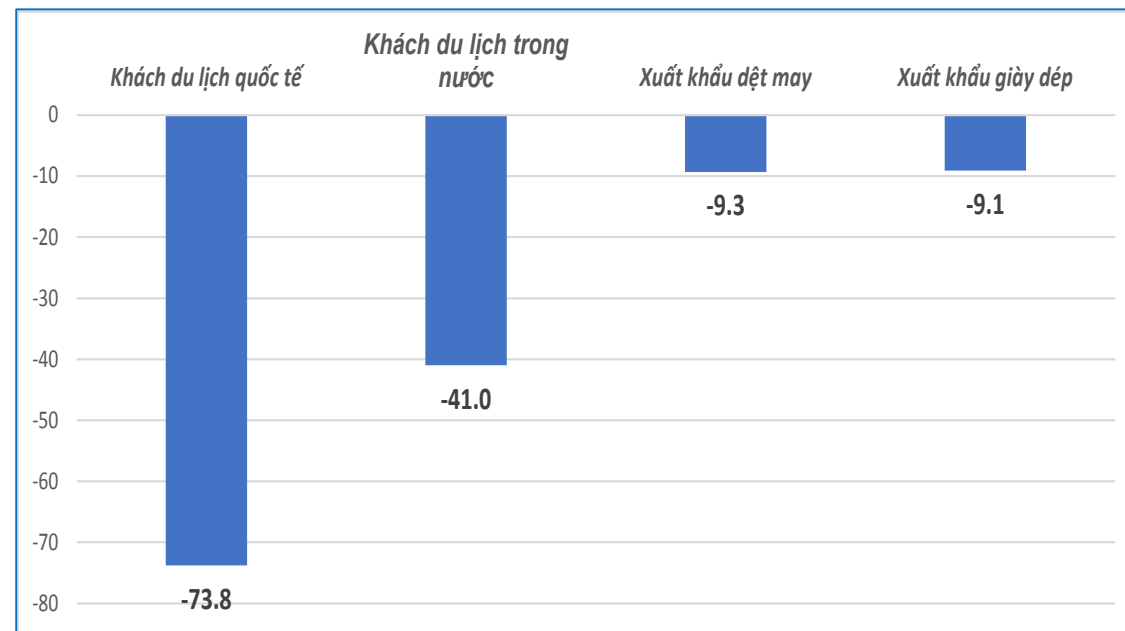
Nguồn: Lowy Institute (10/2020).

Nhưng một số vấn đề kinh tế vẫn hiện hữu...

➤ Gián đoạn hoạt động của nhiều ngành kinh tế quan trọng

- *Du lịch sụt giảm nghiêm trọng;*
- *Các ngành được cho là hưởng lợi nhiều nhất từ các FTA thế hệ mới (CPTPP, EVFTA) thì cũng là các ngành chịu gián đoạn trong bối cảnh COVID-19.*
- *Đánh giá đến 2019 của CIEM: Tăng trưởng GDP thế giới giảm 1 điểm % thì tăng trưởng xuất khẩu của Việt Nam giảm 4 điểm % → nhưng mức giảm trong năm 2020 dường như còn nghiêm trọng hơn?*

Chỉ tiêu 10 tháng đầu năm 2020 so với cùng kỳ 2019

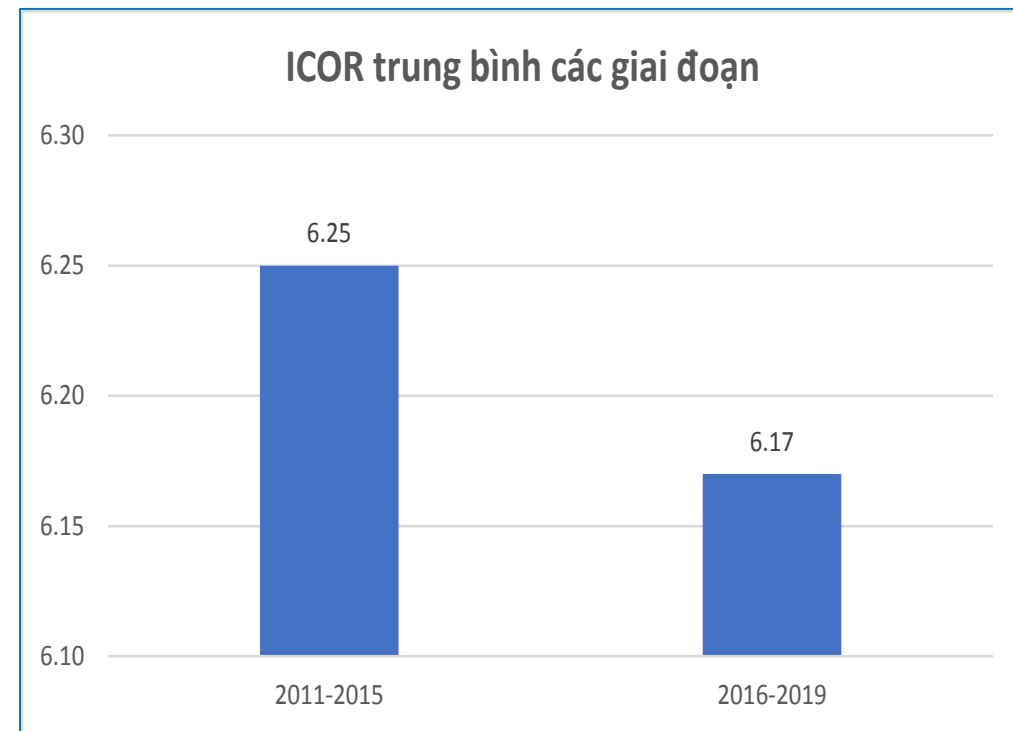
Nguồn: Tổng hợp từ nhiều nguồn.

➤ Giải ngân vốn đầu tư công chậm, mặc dù đã có cải thiện so với cùng kỳ 2019.

▪ *Vốn từ nguồn NSNN giải ngân 10 tháng ước đạt 68,3% kế hoạch Thủ tướng Chính phủ giao (cùng kỳ 2019: 54,69%);*

- Tỷ lệ giải ngân thấp ở các lĩnh vực phát triển bền vững (y tế; giáo dục đào tạo; tài nguyên môi trường).

▪ *Hệ số ICOR có thể tăng trong năm 2020.*

Nguồn: TCTK.

➤ Chậm thích ứng với các yêu cầu phát triển bền vững

- *“Thương mại và phát triển bền vững” được lưu tâm nhiều hơn, gắn với các nội dung cam kết chính thức trong CPTPP và EVFTA.*
- *Thường chỉ nhìn nhận tuân thủ các yêu cầu phát triển bền vững (và các biện pháp phi thuế quan tương ứng) ở góc độ chi phí.*
- *Nếu không cải thiện được tiêu chuẩn chất lượng gắn với phát triển bền vững, rủi ro đối với thương mại sẽ lớn (nhất là trong 2021-2023: khi các nền kinh tế có thể trở lại giai đoạn “tài khóa khắc khổ” - UNCTAD).*

Lỗi đi nào cho kinh tế Việt Nam?

- Cải cách vẫn rất cần thiết
 - *Cắt giảm chi phí do chính sách, tạo thêm không gian kinh tế và động lực đổi mới sáng tạo cho doanh nghiệp;*
 - *...Không được “chờ” đến khi hết khủng hoảng.*
- Hội nhập hiệu quả (FTA; nâng cao năng lực đáp ứng tiêu chuẩn chơi cao hơn; hợp tác đầu tư);
- Phát triển con người (sức khỏe, năng suất, khả năng thích ứng với việc làm trong tương lai);
- Chủ động phát triển bền vững (nhận thức và trách nhiệm của doanh nghiệp? Động lực cho phục hồi kinh tế; ưu tiên đầu tư công).

XIN CẢM ƠN

